

Є. В. Климець, О. К. Обремська, Л. І. Леванда

ЕФЕКТИВНІСТЬ КОНСЕРВАТИВНИХ ТА ІНСТРУМЕНТАЛЬНИХ МЕТОДІВ ЛІКУВАННЯ ПЛЕВРАЛЬНИХ ВИПОТІВ РІЗНОЇ ЕТІОЛОГІЇ

ДУ «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського НАМН України»

Актуальність

В останні 20 років в Україні та світі спостерігається неухильне зростання абсолютної кількості випадків розвитку плевральних випотів (ПВ) у хворих з найрізноманітнішими захворюваннями. Проблема ефективності сучасних методів лікування ПВ різної етіології на сьогоднішній день залишається актуальною і складною, незва-

жаючи на впровадження нових і вдосконалення вже існуючих методів лікування.

Мета дослідження

Оцінити ефективність консервативних та інвазивних методів лікування плевральних випотів різної етіології.

Матеріали та методи дослідження

Всього нами було проаналізовано історії 159 пацієнтів з плевральними випотами (ПВ), які перебували на лікуванні у відділенні торакальної хірургії та інвазивних методів діагностики Державної установи «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського НАМН України» за період з 2013 по 2014 рр. Лікування пацієнтів з ПВ консервативним методом проводилося в 18 (11,3 %) випадках, пункцийним методом — у 38 (23,9 %) пацієнтів, із застосуванням мікродренування плевральної порожнини (ПП) - у 17 (10,7 %) осіб, із застосуванням дренування ПП — в 27 (16,9 %) спостереженнях, із застосуванням відоторакоскопії (BTC) — 59 (37,2 %) випадків.

Результати дослідження

Показник загальної ефективності (повне розсмоктування випоту в плевральній порожнині) при консервативній терапії у пацієнтів з ПВ різної етіології склав 27,4 %. Найбільш ефективним цей метод виявився у пацієнтів з туберкульозним і неспецифічним ПВ — 62,3 % і 79,6 % відповідно. Найнижча ефективність виявилася у пацієнтів з онкологічним і кардіогенным ПП — 7,2 % і 13,8 % відповідно.

Позитивний кінцевий результат лікування (ліквідація плеврального випоту) при застосуванні мікродреніровання плевральної порожнини був досягнутий у 10 хворих, що становило 59,2 %. Найбільш ефективним цей

метод виявився у пацієнтів з туберкульозним і неспецифічним ПВ (68,7 % і 79,3 % відповідно). Найнижча ефективність виявилася у пацієнтів з онкологічним і кардіогенным ПП (14,7 % і 62,1 % відповідно). Загальна ефективність лікування плевральних випотів із застосуванням дренування ПП склала 78,1 %.

Найвищий показник ефективності при застосуванні дренування спостерігався при ПВ туберкульозної етіології — 87,3 %. Найнижчий показник ефективності при застосуванні дренування спостерігався при ПВ онкологичного генезу — 62,5 % і ПВ кардіогенної етіології — 66,7 %.

Найбільша ефективність при застосуванні BTC була відзначена при лікуванні ПВ туберкульозного генезу — 26 (96,1%), найменша — при лікуванні кардіогенних ПВ - 5 (83,4 %). У пацієнтів з неспецифічним ПВ BTC була ефективною в 93,2 %, у пацієнтів з онкологічним ПВ в 87,5 % випадків. В цілому BTC була ефективною в 93,1 % випадків.

Висновки

Найбільш ефективним методом лікування плевральних випотів різного генезу є BTC — у 93,1 % пацієнтів. Найменш ефективним - консервативна терапія без хірургічної інтервенції (в 27,4 % спостережень). У той же час, у хворих з кардіогенным випотом встановленої етіології висока ефективність лікування може бути досягнута при застосуванні адекватної консервативної терапії в 64,3 % випадків.